

Zetényi Csukás Eszter

Menedék

EGY KERT TÖRTÉNETE

 Publio

Menedék

Egy kert története

Zetényi Csukás Eszter

2015

Publio kiadó

Minden jog fenntartva!

A borítón Zetényi Csukás Eszter fényképe, Zetényi Csukás Eszter tulajdonát képezi

Köszönettel: Barnaföldi Gábornak, Kövesdi Tamásnak

A könyvben szereplő fotók és újságcikkek Zetényi Csukás Eszter gyűjteményéből valók

*Nagyapám és Apám, a két Zetényi Csukás Zoltánnak, ajánlom ezt a könyvet, továbbá azoknak,
akik lelki kapaszkodót keresnek elhidegülő világunkban, akiknek boldogságot jelent a hajnali
harmatcsepp a fákon, a leköszönő fény a kert felett, a tavaszi zsongás, a kert varázsa.
Zetényi Csukás Eszter*

*„Hunyt szemmel bérceken futunk
s mindig csodára vágy szívünk,
a legjobb, amit nem tudunk,
a legszebb, amit nem hiszünk.*

*Az álmok síkos gyöngyeit
szorítsd ki unod a valót:
hímezz belőlük
fázó lelkedre gyöngyös
takarót.”*

/Babits Mihály/

~ Előhang ~

Álmomban újra abban a Kertben jártam...

Éreztem a Hansi körte illatát, a gyermekkori kedvenc fámnál álltam és néztem a szarvasbogarak vonulását, éreztem a föld illatát, otthon voltam újra.

Gyakran álmodom róla. A Kert már eltűnt, magába szívta az új világ. Valamikor Pécs legszebb és legromantikusabb kertje volt, sok-sok történet keringett róla, a titokzatos házról, aminek csak a tornya látszott ki a fák mögül, a park sejtelmes félhomálya, a veranda csipkéi, ahogy előbukkannak a lombok között, vonzották az arra sétáló szerelmeseket.

Szenvedélyes vágyból és szerelemből született a Kert. Világszép olasz nagyanyám és gyönyörű anyám ihlette a két művészelkű teremtőt, akik megszállottjai voltak a szépségnek és harmóniának. Nagyapám teremtette, apám továbbfejlesztette, én csak beleszülettem, de örököltem mindazt, ami bennük volt és ami a szépség és harmónia megtartásához szükséges.

Buzássy Ábel utcának hívták az utcát, már az utca sincs meg, eltűnt a Kerttel együtt, a töredék utcát átkeresztelték, toronyházak épültek a patinás villák és kúriák helyén és mementóként egy parányi része a Kertnek mesél azoknak, akik még emlékeznek rá.

~ Amikor én még meg sem ~ születtem - a hat holdas kert

Nagyapám 1908. március 26-án Alt Jakabtól 50.000 pengőért megvásárolta a birtokot, amelyből a Kert is keletkezett. 1856-ban alapított cége már jól működött, így megengedhette magának. Ekkor már két gyermeke is született és megnövekedett családja, valamint nagy személyzete részére térre és szabadságra volt szükség, mert a városi házat már kinőtték.

A birtok 10 holdból, két lakóházból és a hozzá tartozó gazdasági épületekből állt, valamint egy meglehetősen nagy sziklapincéből, amire azért is szüksége volt, mert bár a birtok egy testben volt nyilvántartva, de a valóságban két külön részből állt. Így külön volt a négy holdas szőlő telepítés a hozzá tartozó kiszolgáló épületekkel. Egy hatalmas terméskő kerítéssel volt leválasztva az első kert, ami hat holdas volt, rajta egy tornyos villa és a házzá tartozó melléképületek. Ez lett a későbbi „Bagolyvár” és ebből született a Kert.

A kert kezdetben csupán néhány fából állt, volt benne két hold erdő, - meglehetősen elhanyagolt volt, a kerítése is dűledezett.

A régi tulajdonos inkább a szőlőre helyezte a hangsúlyt, neki az volt a fontos.

A birtok a pécsi Szókó legszebb helyén, a Vasváry kastély közvetlen szomszédságában és Római Róbert féle papi birtok között helyezkedett el.

Nagyapám művész ember lévén nagyot álmódott. Aprólékos tervezésbe kezdett, kihasználva a hely különösen jó adottságait, a magas sziklafallal védett partot, ahol azonnal fűgét telepített a fal

teljes hosszában, majd elsőként körbekerítette három oldalról a birtokot. Fehér terméskő falat húzatott, erre még fehér léckerítés is került, majd, hogy a kíváncsi szemek elől elrejtse a mögötte lévőket, Törökországból crimson rózsatöveket hozatott és a kerítés teljes hosszában telepítette őket. Az én életemben, gyerekkoromban még pompáztak a rózsák, amelyek a legkülönbözőbb színben kerültek összeválogatásra, a rózsaszíntől a színskála minden színében és áthatolhatatlan védelmet biztosítottak. Megtervezte a rózsakertet, ami 100 tő különleges rózsából állt, még fekete rózsá is volt benne, ezeket már Görögországból szerezte. A rózsakert volt az egyik vesszőparipája, gyakran dorgálta meg öreg kertészét, aki mindeközben szívét-lelkét kitette a siker érdekében, de Nagypámnak ez még nem volt tökéletes. A rózsakert után elkészült a medence, amely 8 méter hosszú, négy méter széles és kettő méter mély volt és nyolcszögletű, köréje sziklakert került, a napozóval és a fürdőházzal. A ház háta mögötti kivételesen egyenes és sík területre teniszpálya készült, bár a gyerekek még kicsik voltak, de Nagypám is szeretett és tudott is teniszezni, partner pedig akadt.